

บรรณานุกรม

กิตติศักดิ์ โชคิเดชาณรงค์. การขยายพันธุ์หญ้าหวาน (*Stevia rebaudiana bertoni*) โดยวิธีเพาะ
เลี้ยงเนื้อเยื่อ. เชียงใหม่ : โครงการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2556.

จำเพง ศรีวิยะ. ผลของสูตรอาหารและสารควบคุมการเจริญเติบโตที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สัณฐานวิทยาของเนื้อเยื่อกลับไว้ไม้สกุลช้าง. พิษณุโลก : การศึกษาอิสระ มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2547.

ฉัตรชัย เนื่องอนประสาท. “ใบหญ้าหวานพืชไทย ไข่หลายโรค”, มหาดเล็ก. 32, 2 (28 กุมภาพันธ์
2553) : 5.

ณัฐณิชา พูนชื่น. ผลของ NAA และ BA ต่อการเกิดยอดและรากของกระชายดำ. เชียงใหม่ :
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

เทิดศักดิ์ โภณลักษณ์. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเสี้ยวดอกข้าว (*Bauhinia variegata L.*) Tissue
Culture of Orchid Tree (*Bauhinia variegata L.*). เชียงใหม่ : กองทุนวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554.

ธรรมศักดิ์ ทองเกตุ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมการทดสอบความมีชีวิตเม็ดพันธุ์ข้าวด้วยวิธี
Tetrazolium Test. นครปฐม : ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ จำเพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.

ไตรรัตน์ ประทิษ. ผลของ Thidiazuron ต่อการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อหญ้าหวาน. เชียงใหม่ : โครงการ
วิจัย ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่, 2555.

พัชรินทร์ ศรีทองคำ. การขยายพันธุ์หญ้าหวาน (*Stevia rebaudiana Bertoni*). โดยวิธีเพาะเลี้ยง
เนื้อเยื่อ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร
เทคโนโลยีชีวภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

พิสมัย ฤกานุจนาธ. หญ้าหวานจากธรรมชาติเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ : คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555.

มยุรา เทพสิงห์. การขยายพันธุ์หญ้าหวาน (*Stevia rebaudiana Bertoni*). ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยง
เนื้อเยื่อ. เชียงใหม่ : โครงการวิจัย ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2547.

มหาวิทยาลัย คณะเภสัชศาสตร์ สมุนไพรสวนสีรีรุกข์hardt. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรีนติ้งกรุ๊ป,

2535.

มัธนียา วงศ์ภา. การผลิตสารสตีวิโอด้วยการเพาะเลี้ยงหญ้าหวานในเครื่องปฏิกรณ์ชีวภาพ.
เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

มิ่งหวัญ ทวีทรัพย์. ผลของสารไชโคอะซูรอนต่อการเกิดยอดของหน้าร้อน (*Anthurium andraeanum*
Lind.). นครราชสีมา : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการ
ผลิตพืช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549.

ไมตรี ศุทธิจิตต์, อัมพวน อภิสิริยะกุล และริવารณ พัวชนะโชคชัย. การบททวนการวิเคราะห์ข้อมูล
วิจัยและการสังเคราะห์แนวความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องความปลดปล่อยของหญ้าหวานและ
ผลิตภัณฑ์จากหญ้าหวาน. กรุงเทพฯ : รายงานการประมวลความรู้เพื่อตอบสนองต่อ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540.

รังสรรค์ กาเวตี. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช : หลักการและเทคนิค. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.

รัตนารณ์ บุญเรือง, อนุรักษ์ โพธิ์อุ่ยม, ประดิษฐ์ พงศ์ทองคำ, และจันทกานต์ อรอนันนท์. “การ
เกิดยอดจำนานวนมากจากการเพาะเลี้ยงเม็ดดองถั่วคาด *Centrosema ascuorum* cv.
Cavalcade”. *Agricultural Sci. J.* 42, 2(2011) : 185-188

วรรณดา พิพัฒน์เจริญชัย, กาญจนรี พงษ์นวี, และ รัชฎาทร์ ประดิษฐ์สุรพ. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
อเมร่อน *Echinodorus horemanii* Rataj. *Tissue culture of aquatic plant*

Echinodorus horemanii Rataj. กลุ่มงานวิจัยพรมแดนน้ำ สถาบันวิจัยสัตว์น้ำสหਯ瞞
และพรมแดนน้ำ. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด กรมประมง, 2555.

วรภรณ์ คุยฉาย. “บทบาทของไทดีชูรอนกับการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช”, วารสารมหาวิทยาลัย
ราชภัฏยะลา. 4, 2(กรกฎาคม-ธันวาคม 2552) : 123-135.

วสุ อมฤตสุทธิ. การพัฒนาวิธีการประเมินความไวชีวิตและความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ผั่วเหลือง
ด้วยวิธีเตตระโซเลียม. นครราชสีมา : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2547.

สายดินนี หวังพัฒนาณิชย์. “หญ้าหวาน Natural Sweetener”. วารสารเพื่อการวิจัยและพัฒนา
องค์การเกษตรกรรม. 18, 2(เมษายน-มิถุนายน 2554) : 9-11.

สุลักษณ์ แจ่มจรัส, สนธิชัย จันทร์perm, รpong หอมหวาน, มงคลา วงศ์ณีโรจน์ และรัตนนา เอการัมย์. การใช้สารไคโตซานร่วมกับสารควบคุมการเจริญเติบโต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อข้าวหอมมะลิ 105. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน, 2555.

ศรีสุลักษณ์ ธีรานุพัฒนา, กิตติศักดิ์ ใจดีเดชาภรณ์ และกอบเกียรติ แสงนิล. โครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อการอนุรักษ์. เชียงใหม่ : คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.

อนุพันธ์ กงบังเกิด และพันธุ์ตรา กมล. “ผลของไชโถ ไคนินและออกซินต่อการพัฒนาของเนื้อเยื่อ เพาะเดี่ยงกระเจียวขาว”, พิษณุโลก : NU Science Journal 2006. 2, 2 (2006) : 183-201.

อัครสิทธิ์ บุญส่งแท้, กัลทิมา พิชัย, และวชรี หาญเมืองใจ. การศึกษาการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืช แหล่งอาหารชุมชนในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการทำที่ยวเชิงนิเวศใน พื้นที่坐落于อำเภอแม่แตงและอำเภอแม่เริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่, 2553.

ขัญชิตา ปานแก้ว, นงลักษณ์ เทียนเสรี, และสนธิชัย จันทร์perm. การชักนำให้เกิดแคลลัสและ ยอดจากก้านชื้อดอกอ่อนและก้านใบอ่อนของต้นผุดพันธุ์โคราฟ. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, 2555.

Afshari, R.T., R. Angoshtari and S. Kakantari. “Effects of light and different plant growth regulators on induction of callus growth in rapeseed (*Brassica napus L.*) genotypes”, Plant Omics J. 49, (2011) : 60-67.

Alam, M. K., Rashid, M.H., Hossain, M.S., Salam, M.A. and Rouf, M.A. “*In vitro* seed propagation of Dendrobium (*Dendrobium transparens*) orchid as influenced by different media”, Biotechnology. 1, (2002) : 111-115.

Anbazhagan, M., Kalpana, M., Rajendran, R., Natarajan,V., and Dhanavel, D. “*In vitro* production of Stevia rebaudiana Bertoni. Emir”, J. Food Agric. 22, 3(2010) : 216-222.

Chengalrayan, K., and Gallo-Meagher, M. “Effect of various growth regulators on shoot regeneration of sugarcane”, In Vitro Cell Dev. Biol. Plant. 37, (2001) : 434-439.

- Choi, Y. H., Kim, I., Yoon, K. D., Lee, S. J., Kim, C. Y., and Yoo, K. P. "Supercritical fluid extraction and liquid chromatographic-electrospray mass spectrometric analysis of stevioside from *Stevia rebaudiana* leaves", *Chromatographia*. 55, 9-10(2002) : 617-620.
- Chotikadachanarong, K. and Dheeranupattana, S. "Micropagation and acclimatization of *Stevia rebaudiana* Bertoni", *Pakistan J. Biol. Sci.* 16,17(2013) : 887-890.
- Copeland, L.D and McDonald, M.B. *Principle of seed science and technology*. New York : Chapman and Hall, 1995.
- Dheeranupattana, S., Wangprapa, M. and Jatisatiennr, A. "Effect of sodium acetate on Stevioside production of *Stevia rebaudiana*", *Acta Horticulturae*. (2007) : 786.
- Ferreira, C. M. and Handro, "Micropagation of *Stevia rebaudiana* through leaf explants from adult plants", *Planta. Med.* 54, 2(1988) : 157-160.
- Geuns, J.M.C. "Molecules of Interest Stevioside". *Phytochemistry*. 64, (2003) : 913-921.
- Goettemoeller, J. and Ching, A. *Perspectives on new crops and new uses*. Alexandria, VA. : ASHS Press, 1999.
- Hossain, M. A., Shamimkabir, A. H. M., Jahan, T. A. and Hasan, M. N. "Micropagation of Stevia. Int", *J. Sustain. Crop Prod.* 3, 4(2008) : 1-9.
- Huetteman, C. A. and Preece, J. E. "Thidiazuron a potent cytokinin for woody plant tissue culture", *Plant Cell Tiss. Org. Cult.* 33, (1993) : 105-119.
- Jagatheeswari, D. and Ranganathan, P. "Studies on Micropagation of *Stevia rebaudiana* Bert", *Inter. J. Pharma. Bio. Arch.* 3, 2(2012) : 315-320.
- Latha, S. and Usha, M. "In vitro culture studies on *Stevia rebaudiana*", *In Vitro Cell. Dev. PL.* 39, 5(2003) : 520-523.
- Le, B., Phoung, N.T. H., Hong, L. T. A. and Van K. T. T. "High Frequencies Shoot Regeneration from Rhynchostylis gigantea (Orchidaceae) Using Thin Cell Layers", *Plant Growth Reg.* 28, (1999) : 179-185.
- Liu, W., X. Chen., G. Liu., Q. Liang., T. He and J. Feng. Interspecific hybridization of *Prunus persica* with *P. armeniaca* and *P. salicina* using embryo rescue. *Plant Cell Tiss. Org. Cult.* (2007) : 289-299.

- Martin, K. P., Joseph, D., Madassery, J., and Philip, V. J. "Direct shoot regeneration from lamina explants of two commercial cut flower cultivars of *Anthurium andraeanum* Hort", *In Vitro Cell. Dev. Biol. Plant.* 39, (2003) : 500-504.
- Mitra, A. and Pal, A. "In vitro regeneration of *Stevia rebaudiana* (Bert.) from nodal explants", *J. Plant Biochem. Biotech.* 16, (2007) : 59-62.
- Miyagawa, H., Fujioka, N., Kohda, H., Yamasaki, K., Taniguchi, K. and Tanaka, R. "Studies on the Tissue Culture of *Stevia rebaudiana* and Its Components; (II)1. Induction of Shoot Primordia", *Planta. Med.* 52, 4(1986) : 321-323.
- Miyazaki, Y. and Wantenabe, H. "Studies on the cultivation of *Stevia rebaudiana* Bertoni; on the propagation of the plant (English abstr.)", *Jap. J. Trop. Agric.* 17, (1974) : 154-157.
- Mizutani, K. and Tanaka, O. "Use of *Stevia rebaudiana* sweeteners in Japan. Stevia", *The Genus Stevia*. 19, (2002) : 178-195.
- Mohammed, S. U., Mohammad, S. H., Chowdhury, M., Muoztaba, M. H. K., Mohammad, B. U., Rome, A. and Azizul, B. M. "In vitro propagation of *Stevia rebaudiana* Bertoni. Bangladesh", *African J. Biotech.* 5, 13(2006), 1238-1240.
- Morini, S., Fiaschi, G., Andolfi, L. and Macchia, M. "In vitro propagation of *Stevia rebaudiana* Bertoni: results with different genotypes", *Agricultura mediterranea*. 133, 2(2003) : 117-123.
- Murthy, B. N. S., Murch, S. J., and Saxena, P. K. "Review thidiazuron: a potent regulator of in vitro plant morphogenesis", *In Vitro Cell Dev. Biol. Plant.* 34, (1998) : 267-275.
- Nielsen, J.M., Hansen, J., and Brandr, K. "Synnerginism of thidiazuron and benzyladenine in axillary shoot formation depends on sequence of application in *Miscanthus x ogiformis* 'Giganteus'.", *Plant Cell Tiss. Org. Cult.* 41, (1995) : 165-170,
- Patil, V., Reddy, P. C., Purushotham, M. G., Prasad, T. G. and Udayakumar, M. "In vitro multiplication of *Stevia rebaudiana*", *Curr.Sci.* 70, (1996) : 960.
- Pourvi, J., Sumita, K. and Kotharia, S. L. "Improved micropropagation protocol and enhancement in biomass and chlorophyll content in *Stevia rebaudiana* (Bert.) by using high copper levels in the culture medium", *Scientia Horticulturae*. 119, (2009) : 315-319.

- Sankhla D, Davis T. D. and SankhlaN., "In Vitro regeneration of Silk Tree (*Albizia julibrissin*) from Excised roots", *Plant Cell Tiss. Org. Cult.* 44, (1996) : 83-86.
- Sivaram, L. and Mukundan, U. "In Vitro culture studies on *Stevia rebaudiana*", *In Vitro Cell. Dev. Biol. Plant.* 39, (2003) : 520-523.
- Suriyon, N., Pichakam, A., Chareonsap, P., and Prathaturarug, S. "In vitro propagation of *Hedychium coronarium* J. KOnig: A comparison of semi-solid and temporary immersion culture system", Proceeding of 9th National Graduated Research Conference 14-15 March 2008, Graduate School Burapha University. (2008).
- Swanson, S. M., Mahady, G. B. and Beecher, C.W.W. "Stevioside biosynthesis by callus, root, shoot and rooted-shoot cultures *in vitro*", *Plant Cell Tiss. Org. Cult.* 28, (1992) : 151-157.
- Tamura, Y., Nakamura, S., Fukui, H. and Tabata, M. (1984). "Clonal propagation of *Stevia rebaudiana* Bertoni by stem tip culture", *Plant Cell Rep.* 3, (1984) : 183-185.
- Tongumpai, K. *Plant Hormones and Synthetic Guidelines for Use in Thailand*. Bangkok : Wichai publisher, 1994.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นางพิพัฒน์สุคนธ์ พังสุนันท์

วัน เดือน ปีเกิด

5 มีนาคม 2501

ที่อยู่ปัจจุบัน

118 หมู่ที่ 3 บ้านหวาน ตำบลมะกอก อำเภอป่าชาด
จังหวัดลำพูน รหัสไปรษณีย์ 51120

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษาปัฒนาศิลป์ (วิชาเอก เคมี วิชาโท ชีววิทยา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ บางແสາ ชลบุรี พ.ศ. 2524
(มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี)

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2524-พ.ศ. 2528 อาจารย์ 1 ระดับ 3
พ.ศ. 2529-พ.ศ. 2531 อาจารย์ 1 ระดับ 4
พ.ศ. 2532-พ.ศ. 2533 อาจารย์ 1 ระดับ 5
ปฏิบัติการสอนวิชาชีววิทยา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอี้ จังหวัดลำพูน
พ.ศ. 2534-พ.ศ. 2535 อาจารย์ 2 ระดับ 5
พ.ศ. 2536-พ.ศ. 2538 อาจารย์ 2 ระดับ 6
พ.ศ. 2539-พ.ศ. 2547 อาจารย์ 2 ระดับ 7 (ครุช่างนาลูกราก)
พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน ครุช่างนาลูกรากพิเศษ
ปฏิบัติการสอนวิชาชีววิทยา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนธีรakanทบ้านโหง อำเภอบ้านโหง จังหวัดลำพูน